

ANY VI

NÚM 246

BARCELONA 12 MAIG 1893

UNA GAMASSA

L' empresari sols m' abona dotze rals; y jo, ab aquestos, pago pis, menjá, minyona.

cotxe y gas, y 'm quedan restes. ...¿No es vritat que fora bona per nivellar presupuestos?

Còpia fot. de A. T. Pinyas

CRÓNICA DE LA SETMANA

CARRERAS

No vaig a parlarlos d'aquell célebre subjecte que fent un badall, las barras li arrivaren á Mallorca; sinó de las festas hípicas, qu'arrastran á molts cap á l'hipódromo de can Tunis y á moltíssims mes á la Granvia pera presenciari lo desfile.

Tots diuen que 's diverteixen de debó y no ho poso en dupte. Los únichs que trinan son los empresaris de teatros que per mor de las concurregudas carreras veuen disminuir los ingresos en la taquilla.

Alguns altres trinarán mes tart: Los sastres y sabaters quan se presentin á cobrar los trajes y botinas que 'ls pollos sense *galls*, s'hagin fet fer pera anar á las carreras.

Y com conseqüencia lógica, no será estrany presenciari algunas ab acompañament de garrotadas.

Si s'hi fixan bé, veurán que durant dos ó tres mesos molts dels estaquirotos que de sis á vuyt del vespre fan nosa á la cantonada de can Llibre, no ocupan los seus llocs.

Los sastres y sabaters ne tindrán la culpa, porque cansats de no trobar als parroquians á casa, se posarán de plantón, armats de la corresponent mitja cana ó tirapeu, sota 'ls pórtichs del passatge Madoz, esperant la arribada dels gomosos aygualits. Pero ¡oh desilusión! *Volverán las oscuras golondrinas*; mes los gomosos no tornarán fins que 'ls honrats industrials hagin abandonat sos puestos, pera ocuparse en la confecció de las prendas d'estiu.

Vesteix tant anar á las carreras, que, pera efectuarho, bè 's pot posar una *mieditis aguda*, durant dos ó tres mesos:

No per xó té tothom lo mateix gust.

La dona del meu carboner troba las carreras detestables. Aquell anar y venir de caballs diu que la mareja; y es que está tan acostumada á fer trotar al seu marit, qu' es un beneyt del *cabás*, que no troba novetat en las festas hípicas.

Lo salat es qu' ell que de noy havia pres part en corridas de burros, te per las carreras una gran afició.

Ahir mateix donant á son rostre tota la expressió que las mascaras permetian, deya ab carinyo á la seva costella: «Vaja, Tonia, anemhi dijous, ¿Veus lo que diu lo diari? Entrada á la pelousse: una peseta.»

Y ella li contestava ab veu de serrador: Si qu' es cara aquesta *pelussa*; jo donaría de franch la que Deu va posarte al clatell.

Després de tot, la carbonera no deixa de tenir moltíssima rahó.

Jo trobo com ella que las carreras son monótonas é insulsas, y que la protecció que 'ls hi prestan las Corporacions oficials sería millor dedicarla á cubrir altras atencions; á satisfer verbigracia, los sous atrassats dels mestres d' estudi. Fomentar la cria caballar ó 'ls palots y ganxos lo mateix te.

Fins aquí no fora molt gran la diferencia. D'altra part no 's pot demanar major semblansa que la existent entre un caball d'aquets inglesos, magre com un violí, y un mestre de minyons.

Y en quan á corre no serian aquestos los que quedessin endarrera si se 'ls posava un pá de nou lliuras á la meta... encare que se 'ls obligués á anar de quatre grapas.

LLICENCIAT VIDRIERAS.

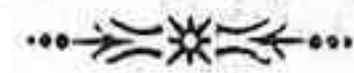

*
*
*

Com lo creyent s'ajenolla
devant de Nostre Senyor
y sas mans ne petoneja
ab piadosa devoció,
aixís, devant de m'aymada
jo m'ajenollo amorós
y la beso foll, frenétich
en lo altar sant del amor.

M. SERRA CASTELLS.

Tot m'agrada

No m'agradan cansonetas
ni del riu dolsos remors;
no m'agradan pastoretas,
ni de flors tendres olors.

De la lluna no m'agrada
la fredor que son cos tanca,
ni 'l mantell ab que l'onada
's vesteix, d'escuma blanca.

No m'agrada 'l mes de Maig
ab tota sa poesia,
ni del sol son ardent raig
ni del au sa melodia.

No m'agrada 'l tro, ni 'ls llamps,
ni 'l verdor de la floresta;
tampoch m'agradan los camps
ni 'l clavell, ni la ginesta.

No m'agradan ulls de foch,
ni me agradan ulls de cel,
no m'agrada res, ni en lloch
ni la sucre, ni la mel.

Mes, per mi n' es la mes bella
una cosa que 'm confón,
y es que m'agrada molt ella
que n' es per mi tot lo mon.

UN SALTA TAULELLS.

LAS MEVAS XICOTAS

Me vaig prometre ab la Elena,
després d'ella á la Joana,
la Margarida, la Tana,
la Petra, la Magdalena,
la Pepa, la Catarina,
la Consuelo, la María,
la Dolores, la Sofia,
la Antonia, la Carolina,
després va ser la Roseta,
l'Angeleta, la Roser,
y la última va ser
la bonica Francisqueta.

Si 'l lector recordar logra
tots los noms que ara hi citat
sabrà las que jo hi deixat
per no haver de tenir sogra.

J. MIRALLES.

LAS RUINAS DE PALMIRA

ALLÓ era un bras de mar!
Ab un pentinat que semblava una *granadera*,
ab un mirinyach ab mes ruedo que una plassa de toros
y un vestit ab unas mànigas que *Montgolfier* hi hague-
ra tingut molt que dir.

Los valsos *coreats* d' Euterpe no haurían sigut rés
si no hagués voltat seguint los seus compassos la her-
mosíssima Palmira.

Ella los hi donava caracter; quan tot ballant passa-
va per devant d' algun *baladrer* d' aquells, semblava
que 'ls hi dongués corda, y las notas sortian mes fila-
das d' aquellas avuy veteranas gargamellas.

Fins la batuta del autor de las *Ninas del Ter* ratlla-
va la atmósfera ab mes salero quan los ulls del músich-
poeta 's topavan ab los de la graciosa cotillayre del
carrer de Montjuich de Sant Pere.

O tempora! O mores! Qui l' ha vista y la veu!...

¡Quantas n' ha passadas!

Avuy es la senyora Palmira, y aixó qu' encare es
soltera.

Y podía haver sigut molt ben casada.

Jo la vaig coneixe tenint relacions ab un vista seté
de l' aduana; un xicot malaguenyo que 's moría per
ella.

La desgracia.. ó la sort del malaguenyo va se 'l no
sapiguer de ballar.

Y la Palmira tenia deliri pel ball.

Y 'l malaguenyo li respectava la cabória, y s' estava
assentat al costat de la futura sogra mentres la nuvia
ballava ab aquella pléyade de botiguers y dependents
de comers que formavan lo personal de aquells balls
semi-campestres qu' han passat á la posteritat com l'
home de ferro que transformat ab *ramillete*, adorna los
quatre cantons de la Rambla de Catalunya ab lo ca-
rrer de Valencia.

Pobre mestrel! Que n' era de desgraciad!

Viu, ja ho semblava ell un *ramillete*.

¡Quin arquitecto mes bromista!

Un dia la Palmira va aixecarse á ballar una polka
no sé si ab 'n Sans ó 'n Roig.

Quins dos calaveras!

L' un d' ells, lo segón, ja fa anys que ho es de debó.

L' altre ho será aviat, com jo mateix, pot ser 'ns
darán lo bitllet d' *andén* á la mateixa hora.

Y 'n Roig ó 'n Sans, no recordo quin dels dos era,
portava aquell dia un pegadet á la punta del nás, re-
sultas d' una pessigada que va darli lo lloro de la Pal-
mira, regalat per lo malaguenyo lo dia del seu sant.

Van anar al saló á saborejar las dolcesas del art de
'n *Lopez* y al tornar va tenir lloch la catástrofe.

Arrivar la suhada parella y aixecarse lo malaguenyo
y desapareixe del jardí tot va ser igual.

La còrt de la Palmira varem mirarnos plens de sor-
presa, y al mirarla á n' ella va quedar l' enigma des-
cifrat.

Lo nasset de la xicota ostentava lo cos del delictu.
Un pegadet blanch li adornava la punta.

Semblava un nás per llogar.

Al revés... lo de 'n Sans ó 'l de 'n Roig, ja era
llogat. Ja no tenia *paper*.

'S va riure molt.

Alló va saberse, per que tot se sab, y com sempre

s' hi afegeix, no va faltar qui anyadís que la Pal-
mira y 'l del pegadet havían estat durant lo ball en
las cadiras de sota los arbres, lloch fosch y poétich
hont s' hi feyan sovint las *sombras xinescas*.

La Palmira va eclipsarse y no se la va veure en part
del mon.

Han passat molts anys!... van tan depressa!

Ara vaig descubrir lo seu paradero.

Vareig toparla comprant á la Boquería al punt de
las doze.

L' hora que hi van las donas que miran per la casa,
De moment no la vaig coneixe.

No era la Palmira... eran las *ruinas de Palmira*.

Quin saldo mes deteriorat!

Fins coixejava... Casi van venirme ganas de plorar.

Maquinalment vaig mirarli la punta del nás.

'M semblava qu' encare havia de véureli 'l pegadet.

Y, qui sab ahont parava!

No li vareig dir rés, pero la vaig seguir.

Semblava un anticuari que va anant al darrera d'
una arquilla de l' edat mitja.

Tot caminant jo filosofava.

Va ficarse al carrer del Hospital entrant poch des-
prés al *poétich* de 'n Robador.

A las pocas passas va *abordar* una escaleta fosca
com la conciencia dels de la *Fulla*.

Una forsa *retrospectiva* m' impulsí va envers aquella
sombra del passat.

Va pujar las escalas.

Jo darrera d' ella.

Sento que truca, y m' aturo.

Obran; tornan á tancar y jo arribo al replá del pis.

Després de dos segons de vacilació truco també á la
porta.

M' obran... era ella.

Al fixarse en mí 'm fá la mitja rialla, y 'm diu:

—Ja l' he reparat á la Boquería.

—¿Deu debó? vareig exclamar content de que m' ha-
gués conegut, á pesar dels vint y set anys transco-
rreguts

Aixó parlava molt en favor del meu físich.

Vaja, vaig pensar, estás conservat,

—Passi,—va exclamar ab una rialleta que 'm va
deixar veure una dentadura com un grapat de faso-
lets *coreats*.

Tan bonica que la tenia quan ballavam á Euterpe!

De prompte se m' encara y 'm diu:

—Ja sab lo preu? Deu rals.

—Lo preu de qué? vareig exclamar sorprés.

—Ay, ay... Per qué m' ha seguit?

—Que no 'm coneix?

—Jo?

—¡Palmira!

—De prompte 's torna roja y tapantse la cara ab
las mans arrenca á corie y cau desmayada al peu de la
porta del pis.

Jo, escorregut, abotxornat, obro a porta pera gua-
nyar l' escala quan sento que 's resisteix.

Veig qu' una barra ho impedia y l' aparto.

¡Horror! aquella barra era una cama de la Palmira.

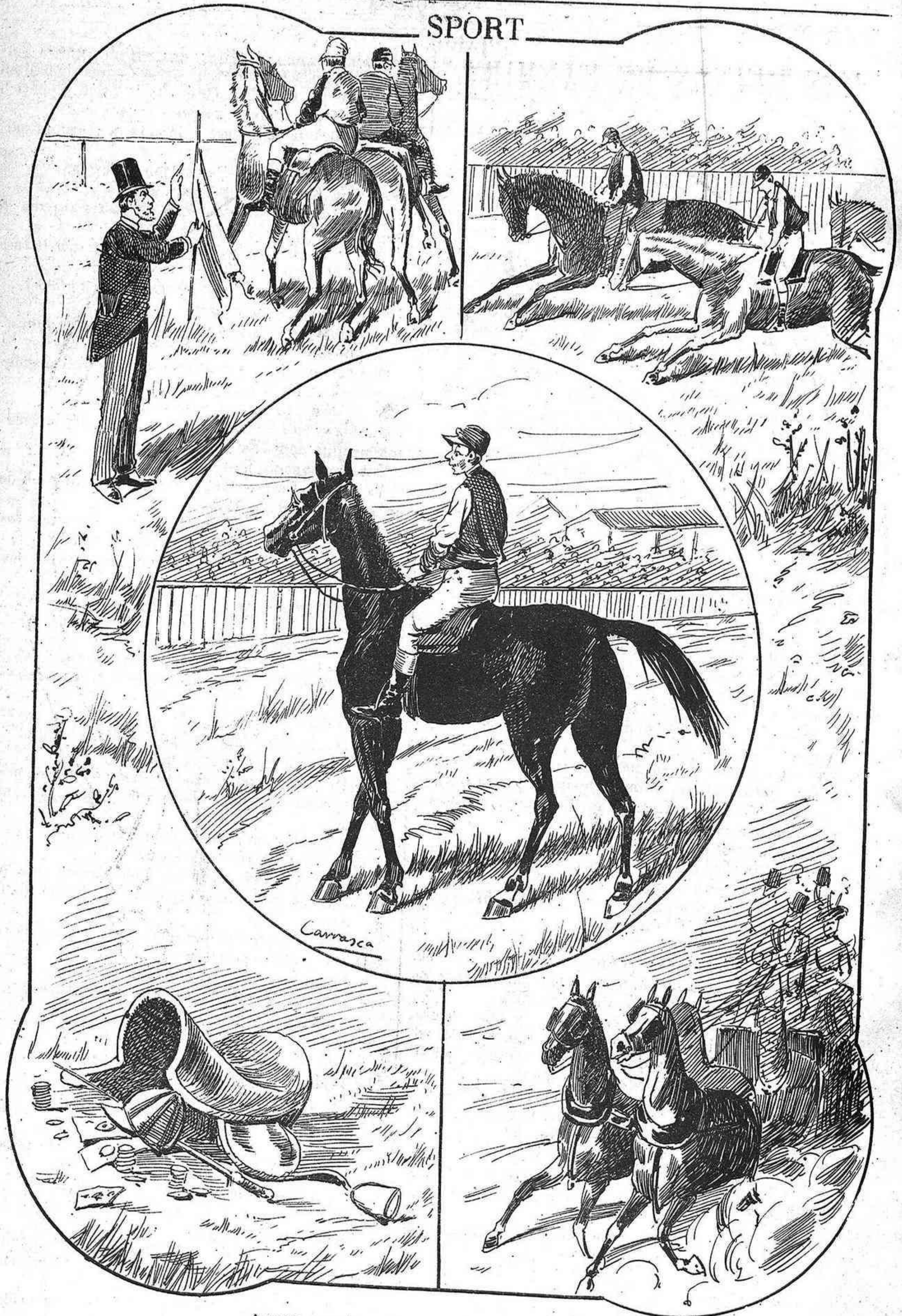
—Una cama de fusta!

Y cego, mitj boix, vareig sortir al carrer quan se 'm
posa al devant un venedor de llibres dihentme: *Las
ruinas de Palmira*; un duro.

A deu rals ara no las he volgudas, vaig cridar co-
rrent carrer avall com un desesperat.

SERRALLONGA.

SPORT

Aquets premis per las carreras no fora millor aplicarlos á nivellar los presupuestos?

TIVOLI

—Entrem á veure: *El siglo que viene*
—Entrém... Així si no hi arrivém podrém dir que ja
l' hem vist.

EMINENCIAS

No van gens escassas, afortunadament.

Dich *afortunadament* perque es una verdadera *desgracia* (anéuho á entendre) aquesta abundancia d'eminencias en nostre país; per aixó aném tant bé.

Algun temps, buscar una eminencia era lo mateix que buscar una agulla en un paller; avuy se 'n trovan com moscas al estiu.

Cada Corporació científica, literaria ó económica es un criadero d'eminencias; se 'n crien com ostras.

Un home petit, pró petit de tot, per' arribar á ser gran, si vol, no ha de fer més que ser soci de qual-sevol d'aquets centros d'elogis mútuos; per un duro de cuota mensual se 'l carrega... de ciencia.

Y si sab *conferenciar* (ab llibres d'autors eminents al devant), 'ls mateixos companys d'associació 's cuydan de conveçe al conferenciant de qu' es més eminent éll que 'ls autors dels llibres que consulta; si es soci protector, millor.

Hi han altres homes grans que per' arribar á ser grans homes ó eminencias d'ara, no son socis d'enlloch pero s' *aflixan* á tot arréu.

¿Cóm? Donant reunions, si té casa propia y bon rebost, ó invitant fora de casa als que l' han de fer ser eminent, á algún *lunch* ahont lo champagne s' hi véssi; y si l' anfitrión té ambició, mentres sápigá fer bé 'ls honors,—lo qual vol dir, mentres atipi als convidats—no li faltará honor y gloria.

Per' arribar al prestatje de las eminencias no es precís pujar dalt d'una cadira, ni de cap escala; sino dalt d'uns quants *banquets* sobre una taula ben rodona ó ben llarga.

Las Arts y la Literatura no tindrian fills eminents si no hi haguéssin Restaurants.

¡Que 'n surten d'eminencias de ca 'n *Martín* y del *Tall de bacallá!*

No hi há que donarhi voltas; qui vulgui un titol d'eminencia *fi de sigle* s' ha de gratar la butxaca.

La ciencia moderna necessita més rals que talents.

Com més burro siga l' aspirant á eminencia, més dret té al nombrament, si té per gastar y no té rés séu.

Per aixó abundan tant 'ls homes de *talla*, perque hi han molts burros carregats de pretensions y quartos.

La mateixa Política potser es la qu' exigeix més *lunchs* pera admetre eminencias en ses esferas.

Las eleccions son 'ls motllos d' aquestas figuras de guix de gran tamanyo que s' alsan sobre pedestals de vots falsos en lo Palau de la Política espanyola; una elecció de diputats á Corts es una fábrica d'eminencias de partit.

Més reparéu lo que succeheix en quant als homes eminents d' avuy, fets de quatre dias; ab un cambi de Junta en una corporació, ab un revés de fortuna ó ab una cayguda de Ministeri—segons sa procedencia—cauhen del pedestal, y com qu' estávam acostumats á véurels á peu plá, passant pe'l costat nostre 'ls trovém més petits que nosaltres.

Fán reventar de riure aquestas eminencias de moda improvisadas.

Y cada día abundan més.

J. BARBANY.

Contra un vici, una virtud

SONET

Jo tenia un amich que la fatlera patia á la vritat molt desastrosa de ambicionar al acte tota cosa que 'l profit y lo gust dels altres era.

¿Que comprava de ganga una cartera en los encants. ó be una capritxosa soguilla? tot seguit ab veu planyosa jregálamhol me deya sens espera.

Fins que un día cansat de tal suplici al demanarme 'l flavio una boquilla li vaig dir de afrontar-lo tenint ganas:

Contra 'l teu demanar qu' es un gran vici la virtud posseheixo molt senzilla de negarte, fillet, lo que 'm demanas.

A. CORTINA RIVERA.

PLANYS D' UNA ARENGADA

DESDE que 'm varen treure de la mar que mas carns han perdut sa brillantor y m' he tornat (que encare es lo pitjor) tan seca que no puch ni caminar.

Dintre d' aqueix barril me van posar junt ab mil germanetas del meu cor, y aqui estich esperant algun *milord* que tart ó d' hora 'm vingui á devorar.

Aquells brincos que alegre vareig fé quan me trobava lliure, anyoro tant, que si Deu no m' ajuda, no podré resistir gayre temps martiri tant y de tristesa y rábia 'm moriré malehint los barrils del meu voltant.

J. TARRÉ Y R.

EPÍGRAMAS

QUE li fa mal lo barret diu en Jan á son cunyat, y aquést contesta:—¡Ximplet! lo que 't fá mal es lo cap.—

Esplicava don Bernat á l' hereu Santsegimón, lo fet d' haver enterrat lo peu que havian serrat del noy gran de ca 'n Ramón. Pero al sentirho en Baldiri ab prestesa va exclamar: —¡Aixís se podrá alabar que té un peu al cementiri!—

Ahir va trencarse un bras lo fill gran de ca 'n Magí carregant un bot de ví al carro de don Tomás. Mes 'l desgraciat xicot está d' alló mes cremat perque per tot lo vehinat fan corre que no hi es tot.

C. JULIAN BUSQUETS.

Una soirée

POCAS cosas hi ha mes agradables que una vetllada, quan, desposehida d'etiquetas empalagosas encarcaments y reverencias, se celebra ab lo caràcter d' íntima en casa d' un artista.

D' agradable y brillant *soirée* podém calificar, la celebrada lo dissapte passat, en los salóns de la tan simpática com agraciada tiple D.ª Eliodora Salvador, qui, ab motiu de ser sos dias, va reunir á sos amichs pera mostrarlos un cop mes sa galantería y esquisit tracte.

Després d' un succulent *lunch* servit per la mateixa anfitriona, los comensals, en sa majoría artistas, pera correspondre á la amabilitat de la artista, improvisaren lo programa de la festa, lo qual fou tan escullit que halagá per complert á tots quants tinguerem lo gust d' assistir á tan notable vetllada.

Entre altres distingits artistas prengueren part en la execució del programa, lo reputat primer actor don Ricardo Simó, qui recitá ab sens igu'l maestria lo precios poema *El vértigo*, siguent calurosament aplaudit, aixis com lo incomparable prestidigitador é ilusionista D. Anton de Vergara que demostrá, ab sa pasmosa lleugeresa d' mans, traduhida en jochs sorprendents, tenir ben merescut lo dictat de *El Brujo*. També se feu digue del aplauso y admiració D. Ramón Mañós (aventatjat deixepre del Sr. Vergara) en la petita sessió que doná de mnemotecnica. Va consistir aquesta en ser repetits de memoria per dit Sr. quaranta ó cinquanta noms escullits pels concurrents; estant tots aquets conformes en concedir al Sr. Mañós lo títol de *princep de la memoria*, lliure de gastos y de quas de pansa.

Al ressenyar vetllada tan deliciosa que trobarem sumament curta á pesar d' acabar á hora molt avançada, devém donar las mes expressivas gracias á la Sra. Salvador per la fina galantería que tingué ab nosaltres invitantnos, y felicitar als artistas que 'ns feren passar rato tan agradable; esperant que no será aquesta la última vegada que 'ns trobém reunits, pera saborejar parecudas festas.

E.

Arrós barato

A la fonda se 'n va aná
ahir lo cessant Ambrós
y de colomí ab arrós
un plat ne va demaná.
Y va preguntar:—Quan val
sense arrós lo colomí?
y el mosso allavors va dí:
—Ab arrós ó sense; igual.
—Donchs aixís á n' aquí 'n vol
l' arrós de franch lo donéu?
—Si senyó.—Donchs 'm portéu
á mi un bon plat d' arrós sol.

JOAN MANUBENS VIDAL.

CANTARS

LA teva cara es preciosa,
escultural lo teu còs,
y lo teu peuhet nineta
lo tens tant grós que fa pór.

Molt mal educada y pobre
y además molt lletja y vella,
bona dona, bona dona,
pera quedarse soltera.

M' admira lo teu cabell,
m' admira la teva cara,
pero m' admira molt més
lo que tingas tanta barra.

Totas las flors necessitan
de l' astre sol lo calor
com tas galletas de rosa
l' escalf de los meus petons.

GERONI MARTI.

EN LO TALLER DEL CELEBRAT PINTOR

D. Joseph M.ª Marqués

UN d' aquestos dias varem tenir lo gust de visitar lo taller del jove artista qual nom es honra fa temps de la nostra terra, y quals obras adornan los salons de la gent de bon gust, tant d' Espanya com del estranger.

Lo que mes va cridar nostra atenció al penetrar en aquell temple del art, fou un quadro de grans dimensions, representant el invicte capdill D. Joan Prim en la batalla de Castillejos: joya encarregada per un particular á nostre país y que demostra que en l' art pictórich es lo Sr. Marqués una *especialitat en tots los órdres*, qualitat rarissima, prerrogativa concedida per la naturalesa als génis solament pera distingirlos d'entre lo grupo dels bons. Dit quadro, que será esposat en breu, ha de cridar la atenció del públich, com crida avuy la dels amichs y admiradors desde lo caballet del artista.

Altre quadro figura també en primera línea entre las del obrador del Sr. Marqués, y es una nota inspirada en una de las *doloras* de Campoamor, en qual assumpto hi ha abocat lo jove artista tot lo doll de sa potent inspiració.

No ha tingut necessitat lo S. Marqués de consignar la interpelació de la segona figura que ab l' ademán diu ella com podia ferho ab los llabis—*quiéu supiera escribirl*

Tan aquest quadro com l' anterior están compresos ab maestria y tant en colorit com en factura son dos obras mestras qu' acabarán d' aquilatar la universal fama de son autor.

Un cap d' estudi sobresurt també notablement y altras bellasas que 'ns feren passar uns moments agradabilissims, tant que 'ns passaren las horas ab rapidés increible.

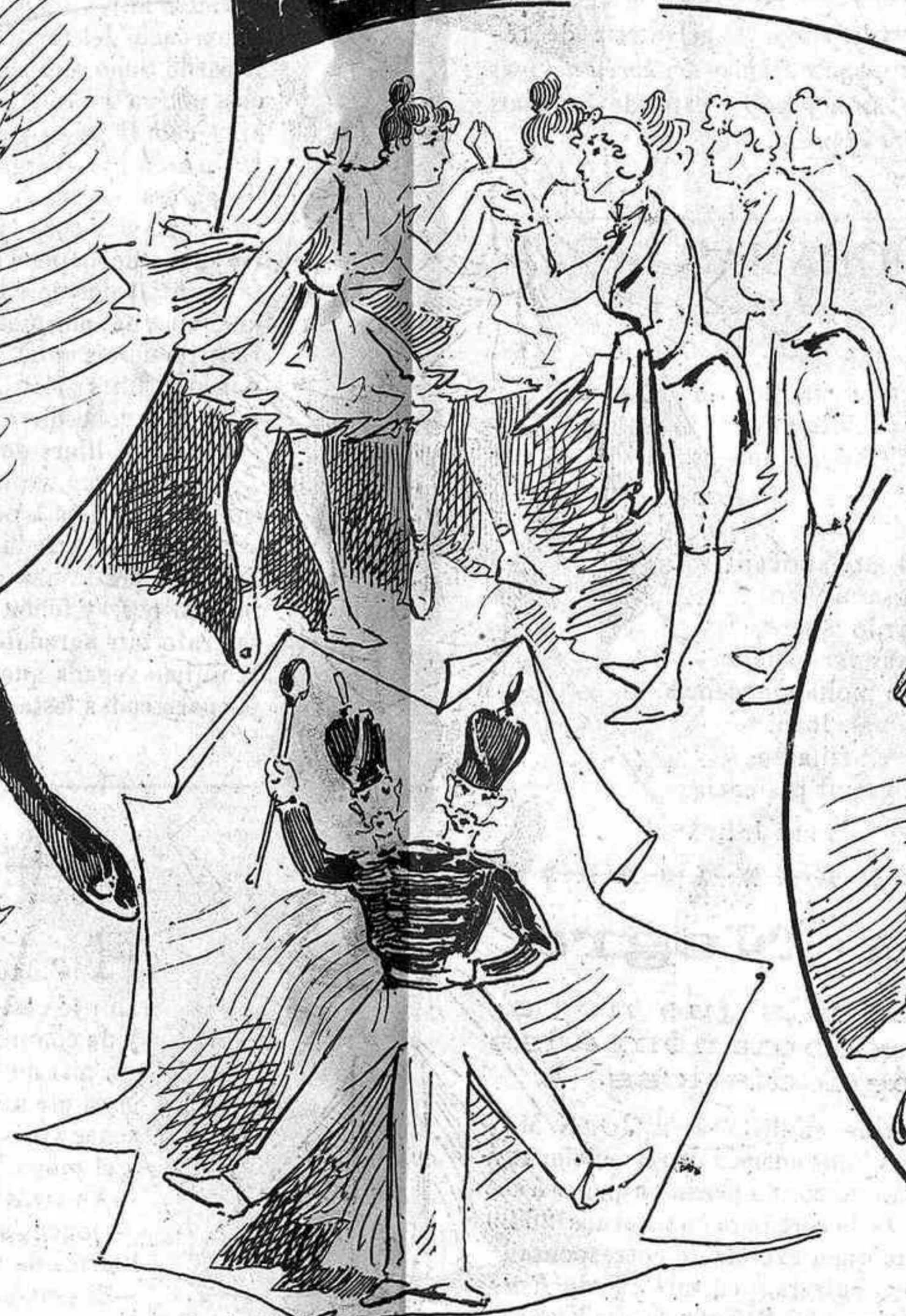
Rebi lo Sr. Marqués la nostra enhorabona á compte de las que ha de rebre del públich intel·ligent de nostra culta ciutat lo dia que pugui veure lo que hem tingut lo gust d' admirar abans nosaltres.

EL SIGLO QUE VENIA EL TIVOLI

Peleon

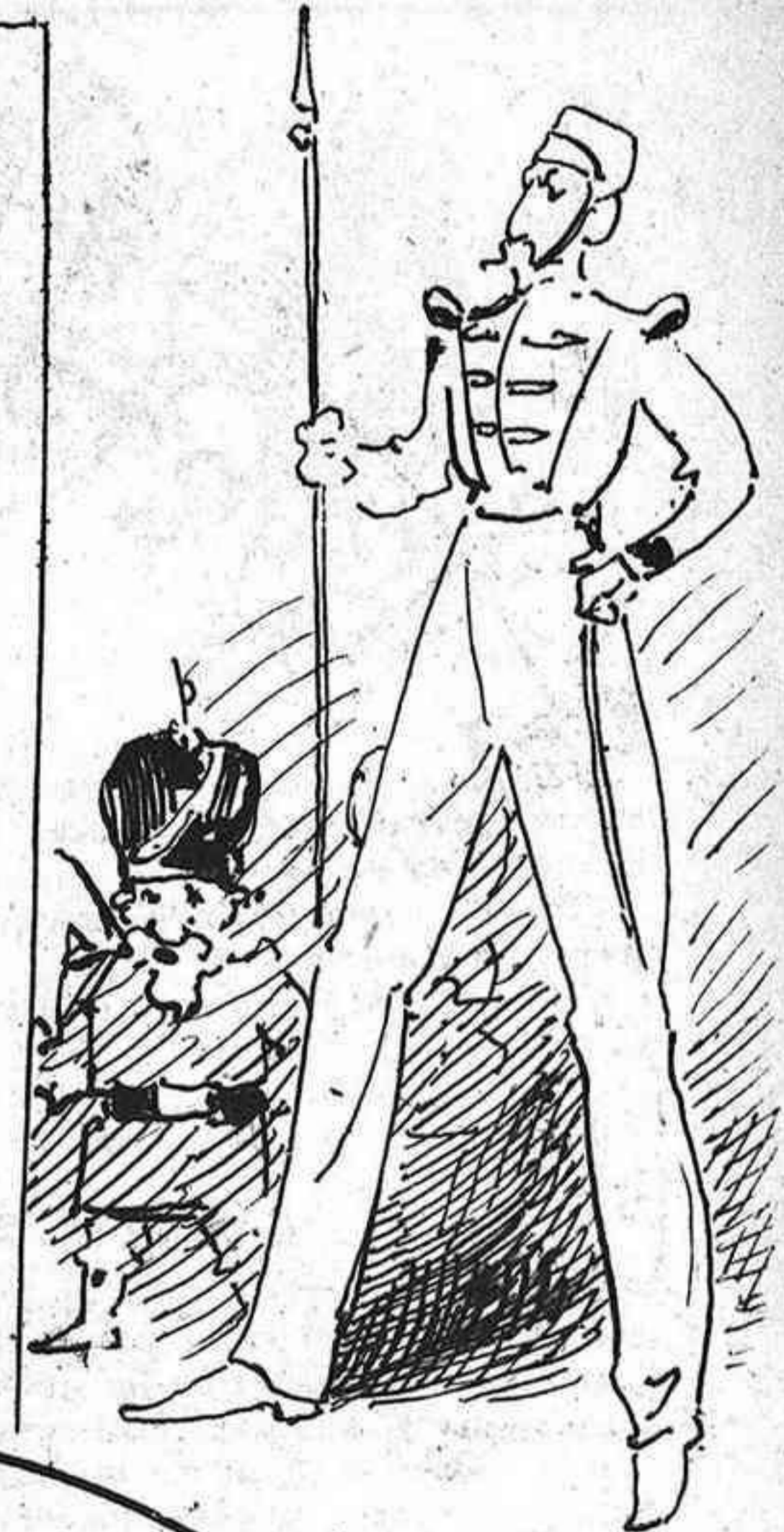
—Ja 't tornan á tirar lo ram com cada dia.
—Deixal... aixís s' esbrava.

A cinch céntims lo gran fenómeno... a preu d' argument.

—¿Ahont carregueu l' accent?
—A l' esquerra.

—Ara si que no tinch pr
de cap camallada.

—Quin hora es?
—Aquesta.

Tots 'm miran..
l' entressuelo.

ROMEA

El Médico de los niños estrenat lo dissapte va lograr un bon éxit havent sigut l' arreglador Sr. Colomer cridat ab insistència en escena.

Tocant al desempenyo 's veyá que 'ls artistas lluytavan ab la falta d' ensajos.

L' Or va lograr lo diumenje á la tarde una regular entrada y *El médico, così, così*.

Lo benefici del Sr. Olivé, Déu n' hi do.

Lo dia 29 del corrent acabarà la temporada definitivament.

NOVETATS

Lo motiu del esperit de competencia originat entre la empresa d' aquest teatro y la de un altre que explota lo mateix género, sigué causa de que *El médico de los niños*, despertés viva curiositat en sas interesantissimas escenas y que la numerosa concurrencia que ha assistit á las dugas representacions ja donadas, aplaudís son argument així com l' acertat desempenyo que hi donaren los artistas, que dit sia de pas, s' observá havia sigut cuidadosament ensajat.

Pera avuy s' anuncia lo primer dels 8 grans concerts que te de donar la Societat de concerts de Madrit y que enguany dirigirá lo eminent mestre espanyol D. Tomás Bretón.

Com sabém que l' abono á palcos y butacas ha sigut numerós, es de creurer que la present série de concerts deixará recorts tan honrosos en la taquilla com en la que ab tan extraordinari éxit se dongueren en lo Tivoli dirigits per lo mestre italiá Sr. Mancinelli (Lluís.)

CATALUNYA

Los molts elogis que diariament tributava la premsa madrilenya á Miss Fuller, foren causa de que lo debut de dita artista efectuat lo dissapte últim, revestís lo caracter de verdadera solemnitat, resultant aquesta vegada á jutjar per los aplausos y cridades en escena, que nostre públich estava de perfecte acort ab lo de la vila del os.

Verdaderament son dignas de ser admiradas las fantásticas combinacions que sens altra ajuda que las de llums elétrichs y Drumont logra Miss Fuller en sos diferents exercisís, que resultan molt mes halagadors que los que produhía la célebre font mágica en l' época de la Exposició.

Ab fonament creyém que la continuadora de la dansa serpentina (ja que qui creá dit espectacle es una nort americana anomenada Marbell Stuart) donará magníficas entradas á aquest teatro y que ab aquest extraordinari espectacle se lograrà donar altra vegada un xich de vida al género que s' *utilisa* en aquesta casa y que ja comensa á *hastiar* hasta als mes indiferents.

CIRCO ESPANYOL

Ultimament s' han rproduhit las obras *El as de espadas* y *Mar y Cel*, obtenint bon desempenyo sobre tot la obra de Guimerá.

Diumenje á la nit van posarse en escena per primera vegada los antichs drames *Flor de un dia* y *Espinas de una flor* distingintsi notablement lo *Diego-Borrás* y la *Lola-Llorente*.

Continúan las representacions de la tan divertida comedia *Los papers del auca*, que es l' obra de la temporada.

Pera dissapte próxim está anunciat l' estreno de lo melodrama *La Resucitada* que se 'ns ha dit ser de D. Arturo Figueras y Gil, obra qu' en tenim molts bons informes.

CONCERTS D' EUTERPE

Pera demá festivitát de la Ascensió, está anunciada la inauguració de los concerts matinals, que com tots los anys dona la societat Euterpe de Clavé en lo espayós teatro del Tivoli, y que també en la present, serán dirigits per lo reputat mestre Sr. Goula (fill).

Com en lo programa además de figurari escullidíssimas pessos, ne forma part l' estreno de la gran cantata á coro, orquesta y banda, del célebre mtre. Goula, (pare) titudada, *Himne á Reus*, que tan extraordinari éxit obtingué en aqueixa invicia ciutat en las festas celebradas pera la inauguració de lo monument de Prim, no es d' estranyar logrin veurer los dignes continuadors de la gloria inmortal de Clavé, un verdader plé, de lo que 'ns alegrarém moltíssim.

UN CÒMICH RETIRAT

BIBLIOGRAFIA

Lo Sr. Róvira y Serra ha tingut la galanteria de remetre un exemplar de son drama *L' hereu del mas* y que ab bon éxit fou estrenat en lo teatro de Novetats la nit del 15 de Mars prop passat.

Remerciém l' envio.

EPIGRAMAS

-*-

La filla de don Ambrós
es tan fina en lo parlá
qu' are que á Chicago vá,
diu que vá á Chi-faig-de-cós.

PASCURRIS.

De botons, un fabricant,
digué trist á sa muller:
Vaig á tancar lo taller,
que las banyas van faltant.
Mes ella ab molta ignocencia,
li digué: Calmat, Joan:
banyas no t' en faltarán,
si es que sabs tenir paciencia.

PERE J. BONET.

Llista Negra

de corresponsals que no pagan y que recomaném á las empresas periodísticas.

Correspon avuy entrar en llista á en JOAN MALLOL de AGULLANA, que además de ser aficionat á fer ratllas curtas ó sian versos no pensa en pagar á sos acreedors ja que 'ns fá lo sort pera satisfernos 26'29 ptas que 'ns debita de quan exercia de corresponsal.

La setmana próxima entrarán en sort los de *Reus*, *Calaf*, *S. Feliu de Llobregat* y *S. Sadurní de Noya*.

NOTA.—En Juliá Curnador de Tarragona, encare no s' ha servit contestarnos.

SPORT CAMAMA

—¿Qué t' ha semblat 'l Marqués?
—Que cuytis sino 'ns farán pagar sobre—puig en lo picadero.

Cartas per sota la porta

CONTESTACIÓ A LA CARTA II

Millá amich: Si no 't sab greu ab un apólech molt breu contesto á la feya carta; medítal que no s'aparta del plan teu, ni del plan meu. Diu aixís: «Plé de saber, donant curs á sos ideals; després que lo mon va fer l'artístich Deu Jupiter, pensá en fer los animals. Ab son poderós reclam creá 'l *ruch*, que gens poruch, vejent la verdor del camp, tirá tres cossas y un bram per demostrar qu'era *ruch*. —¿Que estás alegre minyó? (va dirli 'l Deu) ¿que 't figuras que has nascut per diversió? has nascut per desventuras y sovint tastá 'l bastó. Carregat sempre anirás, menjarás palla podrida... —¿Y quants anys viurés?—Viurás trenta anys—No vull tanta vida, —¿Quants ne vols?—Déu—Los tindrás. Després de lo *ruch* vingué lo *gós* bellugant la cua, boy lladrant y li digué Júpiter:— A tu també la sort t'ha esquinsat la grúa. —¿Que voléu dir?—Que has nascut per treballar sens repós, y sufri en ta esclavitut dels homes la ingratitude que 't darán per paga un os. —¿Y quants anys viurés?—Trenta anys. —¿Trenta anys? si que 'm saben greu —¿Perque?—Perque ab tants afanyos miserias y desenganys ab deu n'hi ha prou—Siguin déu.

«Del *gós* va vindre molt destre lo *mico*, mostrant las dents, y fent salts per la minestra y 'l Deu li va dir:—!Ep! mestre, massa alegroy aqui vens; puig ta vida apesurada no evitarás ab ta maula; vuyda sempre la papada, ballarás dalt d'una taula fent divertir á la maynada; Sufrirás d'algun francés algun tanto tot ballant... —¿Y quants anys viurés?—Trenta.—¿Es molt viure per sufri tant! —¿Quants ne vols?—Déu y cap més— Plé de superbia y anhel, com caball que 'l fré no doma mirantho tot ab recel, després de lo *mico*, 'l *home* sorti, nú de pél á pél. Vejent sas formas lluhi Júpiter li preguntá: —¿Estás content?—Aixi, aixi... pero vull que 'm parleu clá, ¿perque m'heu fet?—Perque si. —La rahó no es convincenta. —¿Es la rahó del que mana, y si acás no t'accontenta t'ho diré ab veu mes *potenta*: ¡Perque m'ha donat la gana! —¿Y quina será ma sort? —Buscant l'aliment precis may tindrás en pau lo cor, ni podrás dir: «So felis» fins á l'hora de la mort. —¿Quants anys viurés?—Trenta, mida que hi dat á tot ser vivent, —¿Jo necessito mes vida! la *gloria* sento que 'm crida y allí va mon pensament.

Per satisfer mon orgull me trobo tant inspirat, que mes llarga vida vull... —Donchs mira, minyó, recull las que 'l *ruch* ha despreciat. Serán cinquanta... m'irrita viure tant poch... so ambiciós; més anys mon goig necessita. —¿Ne vols més? donchs aprofita las que no ha volgut lo *gós*. —!Setanta anys! res son setanta quan un per viure ha nascut y ab la llum del sol s'encanta. —Donchs prén, si morir t'espanta los que 'l *mico* no ha volgut.

Y aixi ho feu, en son deliri no cansantlo las molestias d'aquest mon y son martiri, fentli pór lo cementiri va captar anys á las *bestias*. Y aqui tens Millá 'l motiu perque l'*home* se desdiu molts cops de serho, y m'esplico perque á la *rahó* es agressiu. ¡Xeixanta anys de *bestia* viu! vint de *ruch*, vint de *gós* y vint de Ab això quieta la ploma (mico) deixem tu y jo, es per demés portar mes enllá la broma, ¿Perque criticar al *home* sabent que ha sigut y es? *Ruch* de penas carregat; quan busca per viure *gos* y á la *imitació* donat lo *mico* mes asquerós de la *Humana Societat*.

JOSEPH M.ª CODOLSA.

La *Publicidad* se queixava en un dels seus números de la setmana passada de que á tots los de la seva colla, sembla que se 'ls tinga aburrits.

Vé un redactor, publica una novela... y 'ls crítichs callan: ne venen altres dos, enjiponan un drama á la escena castellana... y las frasses d'alabansa s'escatiman.

A mes de que semblants paraulas en boca d'ells mateixos nos fan *escudella*, bó será que sápigam aquets *desamparats*,

que, moltes vegadas, lo silenci es la millor crítica que 's pot fer d'un obra.

Aquesta *Publicitat*,
ja se 'ns torna massa sàbia;
si va seguint, la vritat,
mes val que 's tituli: *L'Avia*.

A l'últim lo *Xich de las barraquetas* es diputat. Es conta, sens que surtim garants de la noticia, que al veures lo *Xich* la troca mitj embullada, va anar á trovar á 'n Sagasta y li va dir:—D. Mateu, sé que 'm voleu fer l'acta fonadissa; si es aixís, li adverteixo que 'l diputat que vulgui ocupar lo meu lloch, no arribará á sentarse en lo Congrès; estiga bó. Y... ja es diputat.

En motiu de resultar massa *heterogénea* s'ha desfeta la companyia que baix la base *Bonaplata* y *Parreño* s'havía tractat de formar pera actuar en los teatros de prop de la capital.

Llegim que á Sevilla un inglés va faltar lo llit ab un paquet de bitllets de banch y quan la cambrera de la fonda los hi va presentar creyent que havia sigut una equivocació, l' inglés va incomodarse dihentli que 's cuydés d' ella y que 'ls deixés hont estavan.

Pero ja es Sevilla d' Espanya.
¡Es increíble!

Sembla que ab lo gran pensament de la riquesa oculta, Catalunya es qui ha rebut de debó.

Las demás provincias, principalment la madrilenya, no mes s' han fet un tip de riure.

Que 'n som de llonsus!

A lo que hem arriuat!

Diu un diari de Burgos qu' un pobre home 's va beure una gran cantitat de llegiu creyent qu' era vi de Consuegra.

Jo crech que som molts que 'ns trovèm en igual cas sino que no 'ns adoném.

Diu la célebre *Publicidad* que sos redactors dissinteixen molt sovint de parer y que cada hú diu lo que li sembla, sense cuydarse d' auar opinións.

Dona, aixís no s' anomeni *Publicidad*;... posis *Galimatias* que li escaurá mes.

Be, aixó ho han dit per *adobar* la *planxa* sobre lo de 'n Masini.

No faltava sino que al que van atipar, 'n parlés malament...

Veinte nabos por barba!

Es clar que fins fan dir versos en italiá... als que no van ser convidats.

En cambi l' altre los devia dir en *turch*.

Dels presupostos del Sr. Gamazo resulta que 'l de gastos ascendeix á 732.000,000 y 'l d' ingresos á 700.000,000 de pessetas.

Aquest déficit de 32 000,000 lo ministre diu que pensa cubrirlo ab nous impostos.

Després dirán que lo Sr. Gamazo no es un gran hacendista.

Burros!

Sembla que en lo Priorat es tal la sequía, que, si segueix aixís, la cullita 's perdrá completament.

Pero y l' *Ad petendam pluviam?*

Aquest remey ray que no costa cap diner...

Segons totas las probabilitats será D. Salvador Mir *l' únich empresari* del teatro de Novedats en lo próxim *trieni* que comensará en lo mes de Septiembre prop venider.

Si resulta cert no faltarán autors ni obras al hermós colisseu del Passeig de Gracia.

Y si además d' això 's logra
reuní una *troupe* brillant,
m' hi jugo 'l cap de la sogra
que farán diners en gran.

Hi ha qui diu que lo dels insurrectes cubanos ha sigut solament un *timo de Bolsa* com lo del quartel del Bonsuccés.

Y si... al que roba un pá, cadena! al lladre de millóns.... indult.

Aixó quan se castigui.

Próximament comensarém á publicar la segona part de las *Memorias d' un bolero*, que tant éxit obtingueren.

El Suplemento clava banderillas curtas á *La Publicidad* que no sab com defensarse, y tira cada guitsa que tembla l' atmósfera.

Vol venjarse be, senyora *Publicidad*? Copihi aquesta *gimnastica de boca* del seu contrincant:

«¡Sagasta maquiavelo,
como le tomas al país, el pelo!»

Repichs

Una colla de republicans (possibilistas) passará á engrosar las filas monárquicas.

Es clar, si la República may acaba de venir...

Y després, que lo dia qu' arriui ja 's passarán ab armas y bagatjes.

Qui es republicá *de cor* sempre se 'n recorda.

No faltava mes!...

A Macedonia los *albanesos* han incendiat pobles enters cometent atrocitats en gran.

Que son carlins los *albanesos*?

En va hem buscat algun amich ó conegut que possehís algun exemplar de *El ratoncito* pera veure de dirne alguna cosa.

Mirarém de demanarlo á algun parent del autor perque... gastarnos vuyt rals... fem com lo públich: No 'ns atrevim.

Lo riu Gállego va desbordarse á Huesca ofegantse vint personas que feyan rogativas perque plugués.

¡Ja van dir la cantitat que 'n volían d' aygua?

Del contrari es anar molt de fluix.

Diu un periódich que ha fugit una hermosa nena que venia flors en un caté cantant d' aquesta ciutat.

Y 'l máscle?

Prou devia ser algun dels de la *Fulla* per treurerla de aquets llochs d' immoralitat.

Massa cor!

CORRESPONDENCIA

Anirá: De Ramón Llei, *Guerra*; de Joseph Pujadas, *Epi-gramátich*.

Anirá: Lluís Salvador, A. Punsoda.

Algo de Dolors Mont, J. T. R.

Guillém Torres: Es á dir qu' avuy 'ns envía una poesia per si *tenim l' honor d' insertarla?* Home, ni que fos l' Eche-garay!—Isidro Patán: Qui li ha ensenyat de fer sonets? 'S veu que hi devia tenir la má molt trencada.—Joan A. Aleu: Massa kilométrich, home.—J. Santamaría: Si segueix cultivant las mussas por ser arriui á ser un O. Mero.—J. Creus: Home, no deshonri aixís á la seva costella.

Y tot lo demás ja jau
á dintre del cove en pau.

LA TOMASA

PERIÓDICH FESTIU, IL-LUSTRAT Y LITERARI

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Espanya y Portugal, trimestre.	1'50 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, id.	2 »
Extranger, id.	2'50 »
Número corrent.	0'10 »
» atrassat.	0'20 »

NOTA.—Tota reclamació podrá dirigirse á la Administració y Redacció del periódich, carrer de Sant Ramón, número. 5—LITOGRAFIA DE RIBERA Y ESTANY.

LA D' ALLO DEL EMBUT

—Miréus que buscar la riqueza oculta y ell durme las butxacas plenas!...

SECCIÓ DE TRENCA-CLOSCAS

XARADAS

I
Animal es ma primera,
ma segona consonant,
condiment invers tercera
y si ma tot vas buscant
trobarás una carrera.

M. EMULAP.

II
Animal es la primera,
la dos nota musical;
en las cartas tres inversa
miraho bé, que hi trobarás.
Y si acás vols sapiguer,
lector discret, la total,
vas repassant bé, las prendas

de roba, que sols portar
y veurás com prompte ho trovas
puig sense, crech que no hi vas.

BERNABÉ LLORENS.

TRENCA-CLOSCAS

.E.O.O.E.

Sustituhir los punts per consonants
de manera que llegit al revés dongui
'l mateix resultat y que resulti un verb
castellá.

UN PELUT.

ANÁGRAMA

Sempre tinch la tot de pensá
que la mia tot al cel anirà.

ISIDRO PATAU.

LOGROGRIFO NÚMERICH

- 1 2 3 4 5 6—Nom d' un poble catalá
- 2 2 3 4 3—Vegetal.
- 6 5 1 3—Aliment.
- 6 3 2—Mineral.
- 2 3—Nota musical.
- 3—Vocal.

JOAN DEL PORTALET.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN LO NÚMERO ANTERIOR

- Xarada.—Ca-mi la.
- Anágrama.—Calaix-Caixa.
- Conversa.—Ramón.
- Trenca closcas.—Los papers del auca.
- Geroglífich.—Com mes gastas menos
lens.

LITOGRAFIA BARCELONESA

DE

RIBERA Y ESTANY

—5, SANT RAMÓN, 5.—Barcelona—

En dit establiment se fan á preus reduhidissims y ab la major promptitut, tota classe de impresos com son targetas, facturas, memorandums, sobres, membrets, etc. etc.

També se trobará un assortit inmens de cromos propis per' anuncis industrials, menús, programmas, etc., etc.

Gran especialitat en carnets pera reunions y societats.